

PHẬT THUYẾT THẬP THIÊN NGHIỆP ĐẠO KINH

Người giảng: Lão Pháp Sư Tịnh Không

Giảng tại: Tịnh Tông Học Hội Singapore

Thời gian: năm 2001

Tập 19

Kinh văn: “**Phục thứ long vương, nhược ly thân đạo, tức đắc thập chủng khả bảo tín pháp. Hà đẳng vi thập? Nhất giả, tư tài doanh tích, vương tặc thủy hỏa, cập phi ái tử, bất năng tán diệt. Nhị, đa nhân ái niệm. Tam, nhân bất khi phụ. Tứ, thập phương tán mỹ. Ngũ, bất ưu tổn hại. Lục, thiện danh lưu bố. Thất, xứ chúng vô úy**”. Chúng ta lần trước giảng đến đây. Hôm nay, chúng ta xem tiếp:

Thứ tám: “Tài mệnh sắc lực, an lạc biện tài cụ túc vô khuyết”.

Ở trong kinh, không chỉ là bộ kinh này, Phật nói cho chúng ta biết chân tướng sự thật. Loại chân tướng sự thật này chính là chân lý về nhân duyên quả báo. Không những pháp thế gian như vậy, mà pháp xuất thế gian cũng không ra khỏi định luật này. Định luật cũng chính là chân lý mà chúng ta thường nói, chúng ta phải thể hội thật sâu, tin tưởng thật sâu. Làm ác thì quả báo của ác chính là mặt trái của mười loại bảo tín pháp mà trong kinh nói. Chúng ta hiểu rõ đạo lý này, hiểu rõ chân tướng sự thật thì tại sao chúng ta không đoạn ác tu thiện chứ? Là người, ai cũng mong cầu quả báo tốt. Người thế gian bất kể là người xưa, người nay, cõi này, phương khác, tất cả chúng sanh không ai không cầu mong giàu có, sống lâu, trí tuệ. Có thể cầu được không? Đáp án là chắc chắn được, nhất định có thể cầu được. Nhà Phật thường nói: “**Phật thị môn trung, hữ cầu tất ứng**”. Nhưng chúng ta nhất định phải cầu như lý, như pháp. Nếu không hợp lý, không hợp pháp, thì việc cầu này không có cảm ứng. Chỉ cần như lý, như pháp thì không có gì không cầu được.

Quả báo của “không sát sanh” thù thắng không gì bằng. Trong muôn vàn quả báo thù thắng, điều quan trọng nhất là khỏe mạnh, trường thọ, đây là đức hàng đầu. Chúng ta dứt khoát không có ý nghĩ tổn hại chúng sanh, nhưng điều này vô số người rất khó làm được. Nguyên nhân ở đâu vậy? Tập khí quá nặng. Tập khí sân hận, tập khí công cao ngã mạn, khi đối với người, với sự, với vật, vô tình nó lại khởi hiện hành, vẫn cứ tạo tác ác nghiệp. Cho nên, Phật dạy chúng ta phiền não phải đoạn, tập khí càng cần phải đoạn.

Chúng ta nhìn thấy nghệ thuật tạo tượng của nhà Phật, bạn thử xem, mỗi tượng của A La Hán đều khác nhau, thế nhưng tỉ mỉ mà quán sát, tượng của họ vẫn là từ bi. Tạo tượng của Bồ-tát thì không như vậy, hầu như diện mạo của Bồ-tát đều giống nhau, đây là nguyên nhân gì vậy? A La Hán ác nghiệp đã đoạn hết rồi, nhưng tập khí ác chưa đoạn. Bồ-tát ngay cả tập khí cũng đoạn rồi, cho nên diện mạo hiền từ, hòa nhã, tất cả chúng sanh nhìn thấy đều sinh tâm hoan hỷ, không giống như A La Hán. Ở chỗ này chúng ta cần phải thể hội cho được, biết học tập như thế nào. Điều quan trọng nhất là chúng ta phải đoạn tập khí. Cách đoạn tập khí như thế nào vậy? Chúng ta cần phải coi trọng phương pháp, đương nhiên phương pháp có hiệu quả nhất là đem hành vi sinh hoạt của chúng ta, đối nhân tiếp vật, chúng ta ghi thành băng ghi hình, sau đó tự mình thử xem trở lại. Đây là biện pháp hay, nhưng không có người ghi lại giúp bạn. Thế là chúng ta phải nghĩ đến cổ nhân, cổ nhân dùng phương pháp gì vậy? Hằng ngày soi gương. Khi trong tâm bạn có mừng, vui, giận, ghét, bạn dùng gương soi lại chính mình, thử xem đức tướng đó của mình, vậy là có thể tỉnh ngộ ngay. Thật ra chỉ cần tự mình lưu ý, tự mình chịu đựng tâm. Trong đời sống thường ngày, chúng ta nhìn người khác, nhìn chính mình thì không nhìn thấy, nên phải nhìn người khác. Người khác chính là một tấm gương của chúng ta. Khi chúng ta nhìn thấy nhan sắc, vẻ mặt, ngữ khí của người ta bất thiện, chúng ta cảm thấy như thế nào? Xoay trở lại thử nghĩ bản thân mình, chúng ta đối xử người khác có giống như vậy hay không? Phu Tử nói với chúng ta: “**Ba người đi ắt có thầy ta**”. Bạn thử xem phong cách của người thiện, phong cách của người bất thiện, chỉ cần tự mình chịu lưu ý thì liền biết sửa đổi, trong đời sống thường ngày từng li từng tí đều sẽ biết dụng tâm mà học tập. Chỉ có người lơ là, sơ ý thì khó, loại người này thì nhiều, đặc biệt là trong thời đại hiện nay. Loại người này trong kinh điển Phật thường nói: “**Kẻ đáng thương hại**”. Chúng ta nhất định không được quở trách “kẻ đáng thương hại” này, tại sao vậy? Vì họ đáng thương. Đáng thương ở chỗ nào? Không có người dạy họ. Cổ nhân Trung Quốc nói là “họ chưa được nhận qua sự giáo dục”. Giáo dục mà người xưa Trung Quốc nói với giáo dục hiện nay ý nghĩa không giống nhau. Hiện nay học đến đại học, học đến tiến sĩ, học vị tiến sĩ cảm được rồi, nhưng trong mắt của cổ nhân Trung Quốc thì bạn chưa được giáo dục, chưa được nhận qua giáo dục để làm người.

Ngày nay, những thứ mà nhà trường dạy là khoa học kỹ thuật, kỹ năng. Không Lão Phu Tử dạy học bốn môn, trong đó môn thứ nhất là đức hạnh, môn thứ hai là ngôn ngữ, hai môn này ngày nay thì không có, chỉ có hai môn

sau là chính sự và văn học mà thôi. Cổ thánh tiên hiền dạy người, không những ở Trung Quốc mà ở nước ngoài cũng vậy, chúng ta thử xem tất cả kinh điển tôn giáo. Tôn giáo là giáo dục xã hội đa nguyên văn hóa. Mỗi tôn giáo dạy học đều là vượt qua không gian, thời gian, vượt qua lãnh thổ quốc gia, vượt qua chủng tộc và cũng vượt qua tôn giáo. Đây là nền giáo dục đức hạnh. Ngày nay danh từ này gọi là giáo dục nhân văn, dạy bạn làm người như thế nào. Chỉ cần biết làm người, thì người với người mới có thể chung sống hòa mục, mới có thể đối xử bình đẳng. Cơ sở căn bản của chung sống hòa mục là đối xử bình đẳng, không có bình đẳng thì chắc chắn không có hòa mục. Cống cao ngã mạn chính là không có bình đẳng, luôn cảm thấy ta cao hơn người, người không bằng ta. Thế xuất thế gian, đại thánh đại hiền, họ sao có thể trở thành thánh hiền vậy? Chính là tâm của họ bình đẳng. Cho nên, trong Phật pháp nói đến nghiệp nhân quả báo, nghiệp nhân của Phật đứng đầu là tâm bình đẳng, tâm bình đẳng là Phật; tâm lục độ là Bồ-tát, Bồ-tát vẫn chưa làm được bình đẳng viên mãn. Cho nên, bình đẳng là khó, nhưng chúng ta nhất định phải học. Khi tâm bình đẳng hiện tiền, lại có thể hạ mình mà tôn người thì người này chính là thánh nhân, chúng ta xưng là đại thánh. Trong bình đẳng có thể tôn kính người khác, có thể tự mình khiêm nhượng, đây là Phật, đây là đại thánh, chúng ta cần phải học tập. Phật nói: “Tất cả chúng sanh vốn dĩ thành Phật”, “Tất cả chúng sanh đều có trí tuệ đức tướng Như Lai”, nhưng chúng ta ngày nay biến ra hình dạng này, nguyên nhân đích thực chính là không có tiếp nhận giáo dục thánh hiền. Chúng ta tùy thuận theo tập khí phiền não của mình, cho nên mới biến ra hình dạng này, tiền đồ là một mảng tối tăm. Phật pháp chính là thập thiện nghiệp đạo.

Trong câu thứ tám đã nói: “**Tài mạng sắc lực**”, tài là tiền của, mạng là tuổi thọ, sắc lực là khỏe mạnh. Chữ “lực” này còn bao gồm năng lực, được “an lạc”, không chỉ như vậy mà còn được “**biện tài cụ túc vô khuyết**”. Biện tài là xử sự đối nhân tiếp vật nhất định phải hoàn bị, không những chính mình được lợi ích mà còn có thể giúp đỡ người khác.

Thứ chín: “Thường hoài thí ý”.

“Thí” là giúp đỡ người khác. Chúng ta thường xuyên giữ ý nghĩ giúp đỡ tất cả chúng sanh, phải thường giữ tâm này. Khi gặp phải chúng sanh có yêu cầu thì tự nhiên chúng ta liên hoan hỷ bố thí ra. Đây là đức hạnh chân thật.

Thứ mười: “Mệnh chung sanh thiên”.

Đây là nói rõ bạn vẫn chưa phát nguyện xuất ly tam giới thì quả báo của bạn ở trên trời. Chỗ này chúng ta nhất định phải có thể giác ngộ. Phạm giới trộm cắp thì ngay cả sanh thiên cũng không thể được thì làm sao có thể vãng sanh thế giới Cực Lạc? Chúng ta không nên xem nhẹ sự việc này. Phạm vi của trộm cắp sâu rộng vô cùng, chúng ta ở trong đời sống thường ngày thường phạm mà không thể nhận biết. Vì vậy, chúng ta niệm Phật cả một đời, nhưng khi đến lâm chung không thể vãng sanh, còn đi trách Phật không linh: “*Tôi cũng y giáo phụng hành rồi, niệm Phật cả đời rồi, tại sao không được vãng sanh? Sao Phật không đến tiếp dẫn?*”, không biết cái gọi là “miệng niệm Di Đà, tâm tán loạn”. “Tâm tán loạn” chính là trong tâm của bạn còn xen tạp biết bao nhiêu ác nghiệp ở trong đó, thì bạn sao có thể vãng sanh được? Câu Phật hiệu này bạn niệm không tương ưng, đạo lý là ở chỗ này.

Hai chữ “trộm cắp” này, tôi thường giảng rất đơn giản, mọi người dễ dàng hiểu, chính là ý nghĩ giành phần lợi, ý nghĩ này là tâm trộm. Giành phần lợi của người khác, giành phần lợi của công, trong tự viện thì giành phần lợi của thường trụ, những điều này phạm quá dễ dàng. Cầm điện thoại của thường trụ tán gẫu với bạn bè cũng là trộm cắp, ai hiểu được đạo lý này? Có công việc cần thiết thì nên nói càng đơn giản càng tốt. Ngày nay ai hiểu được biết quý của thường trụ? Chúng ta phải suy nghĩ nhiều, chúng ta có lãng phí của thường trụ hay không? Trong kinh Địa Tạng nói quả báo thật đáng sợ. Trộm của thập phương thường trụ, tội này Phật không thể cứu được.

Trong kinh Phật nói, bạn phá giới, tạo tội ngũ nghịch thập ác, Phật đều cứu được. Lời nói này là thật, không phải giả. Chúng ta đọc thấy trong kinh Vô Lượng Thọ, tạo tội ngũ nghịch thập ác, khi lâm chung biết sám hối, Phật vẫn có thể giúp bạn vãng sanh. Trộm của thập phương thường trụ, tội này Phật không cứu được, tại sao vậy? Không thể sám hối. Cho nên, đây là một vấn đề rất nghiêm trọng mà chúng ta thường không để ý đến. Quả thật mà nói, nó còn nghiêm trọng hơn cả tội sát sanh. Bạn sát sanh, bạn giết thân mạng của chúng sanh, nhưng bạn không có đoạn huệ mạng của họ, đó là trách nhiệm một đối một nên dễ dàng sám hối. Còn trộm cắp, đặc biệt là trộm cắp của thường trụ, thường trụ này là tận hư không khắp pháp giới, tứ chúng đệ tử đều là chủ nợ, tội còn nặng hơn cả trộm cắp của quốc gia. Quốc gia là một nước của bạn, số người quả thật vẫn là có hạn. Giống như Trung Quốc là một nước lớn, cũng chẳng qua có khoảng 1,2 tỉ người mà thôi, bạn chỉ thiếu nợ 1,2 tỉ người này. Nhưng hư không pháp giới là không có số lượng, thường trụ là thông hư không khắp pháp giới, người hiểu được điều này quá ít. Hơn nữa, nhìn thấy mọi người dường như đều giành phần lợi của thường trụ, đều giành phần lợi của người khác, trở thành thói quen rồi, đều cảm thấy đây là lẽ đương nhiên mà không biết hậu quả nghiêm trọng

như vậy, chướng ngại sanh thiên. Cho nên, chúng ta phải biết quý trọng của thường trụ, phải nghĩ kỹ trước từng li từng tí.

Kinh văn: “Nhược năng hồi hướng, A-nậu-đa-la tam muội tam Bồ-đề giả, hậu thành Phật thời, đắc chứng thanh tịnh, đại Bồ-đề trí”.

Trên quả địa Như Lai thì trí tuệ đức năng vô lượng vô biên, họ làm sao chứng được vậy? Ất có nguyên nhân. Phật pháp gọi là nhân duyên, nhất định có nhân duyên. Nhân là tự tánh vốn đầy đủ trí tuệ đức năng, duyên là trong khi hành Bồ-tát đạo tích lũy công đức. Bạn có nhân mà không có duyên thì quả báo không thể hiện tiền, đạo lý này chúng ta nhất định phải nghĩ cho thông suốt. Bồ-tát thập địa, Bồ-tát đẳng giác thì “thanh tịnh đại Bồ-đề trí” chưa viên mãn, duyên còn thiếu một phần. Duyên là tu công tu đức. Cho nên, ý nghĩ trộm cắp phải đem nó đoạn cho thật sạch sẽ thì hành vi trộm cắp đương nhiên là không còn nữa. Đây chính là tu từ căn bản. Trong kinh này, Thế Tôn nói ra mười loại khả bảo tín pháp với chúng ta. Trong kinh Hoa Nghiêm nói: **“Tín là cội nguồn của đạo, là mẹ của các công đức”**. Nhà nho nói: **“Người nếu không có niềm tin thì không thể đứng vững trong xã hội”**. Làm sao có thể gìn giữ “tín”? Người hiện nay gọi là tin dùng; trong Phật pháp sâu hơn một bậc, gìn giữ tín tâm, tự tin, tin người; trong kinh A Di Đà Yêu Giải, Ngẫu Ích đại sư nói với chúng ta sáu loại tín là tin mình, tin người, tin nhân, tin quả, tin sự, tin lý. Làm sao có thể giữ tín? Mười loại phương pháp này là thành tựu tam tu lương “tín, nguyện, hạnh” trên đường tu học đạo Bồ-đề của chúng ta. Tín là điều đầu tiên, tâm trộm không buông thì tín của bạn không còn nữa. Hay nói cách khác, điều đầu tiên của tam tu lương còn không có thì hai điều phía sau xin miễn bàn, bạn làm sao có thể vãng sanh? Đại đức xưa thường nói: **“Người niệm Phật nhiều, người vãng sanh ít”**. Chúng ta thử đọc bộ kinh này, tư duy cho thật kỹ thì chúng ta sẽ sáng tỏ, hiểu rõ, khẳng định rồi, tại sao người vãng sanh ít như vậy. Xoay trở lại thử nhìn bản thân mình, bản thân ở trong đời này có thể vãng sanh hay không? Điều này quan hệ đối với chúng ta thật là lớn vô cùng.

Tối hôm qua, chúng tôi tham gia ngày lễ các bà mẹ của Hội Giáo, hoạt động này rất có ý nghĩa. Sau khi trở về, chúng tôi lại tham gia buổi giới thiệu sơ lược của Hội Giáo tại Phật đường lâu năm Cư Sĩ Lâm của chúng ta, cho nên hôm qua, cả buổi chiều là tham gia hoạt động của Hội Giáo. Tại rất nhiều khu vực quốc gia hiện nay, ngày lễ các bà mẹ đều được tổ chức rất long trọng, thực ra mục đích thật sự của nó là nhằm đề xướng đạo hiếu. Hôm qua họ chọn ra mười bà mẹ mẫu mực. Chúng tôi cũng nghe được lời phỏng vấn riêng với từng bà mẹ. Mười bà mẹ này đều là anh hùng ở trong con mắt của con cái các bà, đều là nhân vật vĩ đại, rất tài giỏi, quả thật đã phấn đấu trong đời sống gian khổ vô cùng để nuôi dưỡng con cái nên người, hơn nữa con cái ở trong xã hội đều rất có thành tựu, rất có công hiến. Năm xưa, các bà đời sống vô cùng gian khổ, phần lớn là làm thuê, giúp việc cho người ta, kiếm một chút ít tiền để nuôi dạy con cái, chịu thương chịu khó. Rất đáng tiếc là ở trong trường hợp này không hề nhấn mạnh thêm tầm quan trọng của giáo dục gia đình. Chúng ta biết rằng, cơ sở của thế giới hòa bình, xã hội ổn định là gia đình.

Giáo dục của nhà Nho, bạn muốn hỏi nhà Nho rốt cuộc dạy người ta những điều gì? Chúng ta có thể thấy vô cùng rõ ràng ở trong sách Đại Học, đây là tổng cương lĩnh giáo dục của nhà Nho, là một tác phẩm rất có hệ thống. Mở đầu đã nói rõ ý nghĩa tông chỉ: **“Đại học chi đạo, tại minh minh đức, tại thân dân, tại chi u chi thiện”**. Khổng Lão Phu Tử cả đời dạy học chỉ dạy ba câu này, ba câu này là tổng cương lĩnh của Ngài. Từ xưa đến nay, có rất nhiều người giảng giải viết sách, nói rất nhiều. Nhưng nếu như chúng ta muốn đem Nho với Phật, thậm chí là lấy kinh điển của tất cả tôn giáo trên thế gian tổng hợp lại để xem, thì chúng ta sẽ thể nghiệm càng sâu sắc hơn đối với ba câu nói này của Phu Tử.

“Minh minh đức”, “minh đức” là danh từ, chữ “minh” phía trước này là động từ. Minh đức, minh là quang minh, minh là trí tuệ. Nhà Nho nói minh đức, nhà Phật nói bản tánh. Nhà Phật nói, bản tánh vốn dĩ đầy đủ vô lượng trí tuệ, vô lượng đức tướng. Trí tuệ vô lượng, đức tướng vô lượng chính là “minh đức” mà ở trong sách Đại Học đã nói, đây chính là Phật ở trong đại kinh thường nói: **“Tất cả chúng sanh đều có trí tuệ đức tướng Như Lai”**, cho nên “minh đức” là cái vốn có của chúng ta. Nhưng minh đức vốn có hiện tại không minh rồi, đây chính là “vô minh” mà nhà Phật đã nói. Quý vị phải hiểu được, vô minh với chân như bản tánh là một, không phải hai. Vô minh là chúng ta đã mê bản tánh, đã mê tánh đức, cho nên liền biến thành vô tri. Nhà Nho dạy học, dạy điều gì vậy? Dạy “minh minh đức”, hồi phục cái đức sáng của bạn, chữ “minh” đó là động từ. Hồi phục đức sáng chính là nhà Phật gọi là minh tâm kiến tánh. Tâm tánh của chúng ta hiện nay không minh rồi. Phật dạy học là dạy cái này, nhà Nho dạy học cũng dạy cái này.

Tối hôm qua, chúng tôi nghe tiên sinh Thái Nỗ Đình giới thiệu Hội Giáo, Hội Giáo sùng kính duy nhất là đức thánh A-la. Họ nói A-la không phải một con người, A-la là tận hư không khắp pháp giới, ở mọi lúc, ở mọi nơi, đâu đâu cũng có Ngài, vậy là với chân như tự tánh chúng ta nói là giống nhau, với minh đức mà nhà Nho nói là cùng một ý nghĩa. Cho nên họ cũng nói rất hay, A-la là hóa thân của chân lý. Bạn nghĩ thử xem, mỗi một tôn giáo tìm về cội nguồn, tuy khác đường nhưng cùng một đích, chỉ là danh xưng không giống nhau thôi, thực ra ý nghĩa

đều giống nhau. Đây chính là cái mà nhà Phật gọi là: “*Phương tiện có nhiều cửa*”. Tôn giáo khác nhau có cách nói khác nhau, đó là phương tiện nhiều cửa, nhưng cái nói đến chỉ là một sự việc, chỉ một đạo lý, đạo lý này chính là chân lý. Nếu như chúng ta đem trí tuệ đức tướng vốn đầy đủ trong tự tánh áp dụng vào trong đời sống thường ngày của chúng ta, xử sự đối nhân tiếp vật, đây chính là “thân dân”.

“*Chỉ u chí thiện*” là phải làm đến tận thiện tận mỹ. Đời sống của chúng ta tương ứng với tánh đức, chúng ta thường ngày làm việc cũng tương ứng với tánh đức, xử sự đối nhân tiếp vật từng li từng tí không có gì mà không tương ứng với tánh đức, đó gọi là “chỉ u chí thiện”. Cho nên, đạo lớn mà thánh hiền thể xuất thế gian nói đều là giống nhau, đáng tiếc là chúng ta mê chứ không giác, chúng ta chưa làm được, chỉ nói suông thì không được, nhất định phải làm được, phải bắt đầu làm từ bản thân chúng ta. Hồi giáo không có mời tôi đi giảng kinh, nếu họ mời tôi giảng kinh, tôi sẽ làm nên tấm gương cho họ thấy. Vào giáo đường của họ phải dùng nghi lễ của họ, nhập gia tùy tục. Chúng ta phải dùng lòng tôn kính nhất để kính chào đức A-la. Đây là gì vậy? Đây là “minh đức, thân dân”, chúng ta thực hiện “minh minh đức”. Đạo lý như nhau, khi đến Phật đường, nhất định phải kính chào trước Phật. Chúng ta vào giáo đường Cơ Đốc, giáo đường Thiên Chúa, nhất định phải kính chào trước thập tự giá Jesu, kính chào trước Thánh Mẫu, với chúng ta kính chào trước chư Phật Như Lai là giống nhau, không hai không khác, vậy mới gọi là thực hiện đích thực. Phải có người dẫn đầu, phải nghiêm túc mà học tập. Tổng tiêu đề giảng kinh hoằng pháp các nơi trên thế giới ngày nay của chúng ta là: “*Học vì nhân sự, hành vì thế phàm*”, hành vi, cách làm của chúng ta phải làm nên một tấm gương tốt cho người thế gian, nhất định phải làm, không làm không được. Miệng nói mà không làm được thì không có ai chịu tin bạn, rất khó thu được hiệu quả giáo dục.

Chúng ta nhìn thấy trong kinh điển, Thế Tôn, Thích Ca Mâu Ni Phật năm xưa ở trong thế gian này thị hiện làm Phật, giáo hóa chúng sanh, bên cạnh Ngài, chúng ta ở trong kinh điển thường hay xem thấy, học trò của Ngài có 1250 người, đây là học trò xuất gia. Học trò tại gia, quốc vương, đại thần, trưởng giả, cư sĩ số lượng nhiều hơn, ở trong đây có rất nhiều người đều là chư Phật Như Lai, pháp thân đại sĩ hóa thân đến. Đến làm gì vậy? Phật thuyết pháp, họ biểu diễn, thật sự là người xướng, kẻ họa, xướng họa đều hay. Giáo hóa chúng sanh như vậy mới giúp chúng sanh mê hoặc điên đảo ở trong thế gian này tỉnh ngộ. Điều này ở trên hội Pháp Hoa Phật cũng nói ra rồi, những đệ tử này đều là chư Phật tái lai. Xá Lợi Phất, Mục Kiền Liên trong kiếp lâu xa đã thành Phật rồi; Địa Tạng, Văn thù, Phổ Hiền đều là cổ Phật tái lai, họ đảm nhiệm vai trò biểu diễn; Thích Ca Mâu Ni Phật giải thuyết. Các bạn xem, vở kịch này diễn rất thành công.

Chúng ta hằng ngày nghiên cứu kinh giáo đều không hề nhìn ra được, không biết tự mình phải nên làm như thế nào. Tôi thường hay khuyến khích đồng tu, thử xem người hiện đại bị căn bệnh gì? Chúng ta phải làm thế nào giúp đỡ họ? Người hiện nay mê, chúng ta phải dùng giác ngộ để giúp họ. Người hiện nay tà tư tà kiến, chúng ta phải dùng chánh tri chánh kiến giúp đỡ họ. Người hiện nay thân tâm ô nhiễm nghiêm trọng, chúng ta dùng thanh tịnh để giúp đỡ họ. Bản thân chúng ta nhất định phải thường trú ở trong “giác, chánh, tịnh”, quan sát sai lầm của chúng sanh, làm nên tấm gương cho họ xem. Ví dụ ngày nay trên thế giới này, người người đều đang tranh danh đoạt lợi, đây là mê, đây là tà, đây là nhiễm. Chúng ta phải làm nên tấm gương gì vậy? Chúng ta xả bỏ tất cả danh lợi, làm cho họ thấy. Cuối đời nhà Thanh, Ấn Quang đại sư đã làm một tấm gương. Ấn Quang đại sư thường hay nói với người: “*Tôi, trên không một miếng ngói che mưa, dưới không mảnh đất cắm dùi, tôi cũng không sợ chết*”, không có gì cả. Người thế gian thứ gì cũng muốn tranh, Ngài triệt để buông xả. Người làm tấm gương sớm nhất là Phật Thích Ca Mâu Ni. Phật Thích Ca Mâu Ni mọi thứ đều có cả, nhưng Ngài xả bỏ toàn bộ, sống đời sống ba y một bát, tối ngủ dưới gốc cây, trải qua đời sống như vậy, buông xả triệt để, nói cho mọi người biết là không tranh, thế gian cái gì cũng là giả, xả sạch danh vọng lợi dưỡng, làm tấm gương tốt cho chúng ta thấy. Chúng ta phải thật sự thể hội được từ chỗ này.

Hiện nay người thế gian bất hiếu với cha mẹ, chúng ta phải đặc biệt làm nên tấm gương hiếu kính cha mẹ cho họ thấy. Ngày nay người thế gian bất kính với thầy cô, không biết tôn sư trọng đạo, chúng ta phải làm gương, niệm niệm không quên ơn đức của thầy cô. Người hiện nay là vong ơn bội nghĩa, chúng ta phải làm nên tấm gương biết ơn báo ơn, đây là giáo dục. Chúng ta ở trong giảng đường đem chân dung của thầy cô treo lên, chúng ta niệm niệm không quên thầy cô. Chúng tôi ở trong phòng học cúng dường chân dung Trường thư viện Hàn là biết ơn báo ơn, cho nên người ta thấy phòng học này của chúng tôi không giống như phòng học phổ thông. Hiện nay người thế gian không biết mình có lỗi làm, cho dù biết rồi cũng không chịu sửa đổi. Tại sao vậy? Vấn đề si diện. Sai rồi! Cô nhân nói rất hay: “*Con người không phải thánh hiền thì ai mà không có lỗi? Lỗi mà có thể sửa đổi thì là đại thiện vậy*”. Bạn có lỗi làm, bạn chịu sửa đổi, thì chư Phật hộ niệm, thiên long tán thán. Bạn không chịu sửa đổi, thế là bạn xong rồi, bạn không được cứu, bạn không biết sám hối. Điểm này Giáo Hoàng Thiên Chúa giáo đã làm nên một tấm gương cho người thiên hạ thấy. Mấy tháng trước, chúng ta đọc thấy hai bài văn ở trên báo Singapore, Giáo Hoàng đã sám hối với người trên toàn thế giới, 1000 năm trước đây họ đã làm sai rồi, đặc biệt là đối với những tôn giáo khác kỳ thị, không thể khoan dung, ông mong Thượng Đế tha thứ. Ở trong 2000 năm, thời đại này, họ muốn sửa lỗi, muốn đối xử bình đẳng, giao lưu lẫn nhau với những tôn giáo khác. Thật tuyệt vời, xứng đáng là lãnh tụ của thế giới, đừng cảm sửa đổi.

Nền tảng của sự hòa bình, ổn định, phồn vinh, hưng vượng của xã hội, hạnh phúc của nhân dân là gia đình. Hạt nhân cơ sở của gia đình là vợ chồng. Vợ chồng hòa hợp, thiên hạ liền thái bình. Vợ chồng bất hòa, xã hội sẽ có tai nạn, thế giới sẽ không thái bình. Bạn nói mối quan hệ đó bao lớn? Cho nên chúng tôi thường nói, xã hội ổn định hoàn bình là gói gắm vào giáo dục. Giáo dục có bốn loại là giáo dục gia đình, giáo dục nhà trường, giáo dục xã hội và giáo dục tôn giáo. Bốn loại giáo dục này làm tốt thì hòa bình, ổn định, hạnh phúc liền hiện thực ngay. Ngày nay xã hội loạn như vậy, nguyên nhân do đâu vậy? Giáo dục thất bại triệt để rồi!

Nhà Nho dạy chúng ta cách vật, trí tri, thành ý, chánh tâm, tu thân, tề gia, trị quốc, bình thiên hạ. “Bình thiên hạ” dùng cách nói hiện nay mà nói là thiên hạ thái bình, chúng ta ngày nay gọi là thế giới hòa bình. Cho nên Ngài nói ở trong tổng kết: “*Tự thiên tử dĩ chí ư thứ nhân, nhất thị giai dĩ tu thân vi bản*”. Thành ý, chánh tâm chính là “minh minh đức”. Phương pháp của “minh minh đức” là ở “cách vật, trí tri”. “Cách vật” chính là nhà Phật gọi là đoạn phiền não chướng, “trí tri” chính là phá sở tri chướng, cho nên tập khí phiền não của chúng ta nhất định phải đoạn thì mới có thể cứu được mình, mới có thể giúp đỡ chúng sanh khổ nạn trong thế gian này. Người giác ngộ và người mê hoặc dụng tâm không giống nhau. Người giác ngộ niệm niệm vì tất cả chúng sanh, không hề nghĩ đến bản thân; người mê mỗi niệm nghĩ về chính mình mà không để ý chúng sanh, mê ngộ khác biệt là ở chỗ này. Chúng ta thấy thế xuất thế gian hầu như không có vị thánh nhân nào không chú trọng giáo dục gia đình. Nho nói nhiều, Phật cũng nói rất nhiều. Chúng ta thử xem kinh điển của những tôn giáo khác cũng đều nói không ít. Giáo dục gia đình là gốc. Nho, Phật nói về hiếu thân thật đạt đến cứu cách viên mãn. Chúng ta nên tỉ mỉ mà thể hội, nhằm thúc đẩy đạo hiếu.

Đạo hiếu thực hiện chính là thập thiện nghiệp. Phật dạy chúng ta “*tịnh nghiệp tam phước*”, đó là căn bản tu học của nhà Phật. Điều thứ nhất: “*Hiếu dưỡng phụ mẫu, phụng sự sư trưởng, từ tâm bất sát, tu thập thiện nghiệp*”. Hay nói cách khác, hiếu thân, tôn sư, từ bi đều là thực hiện trong thập thiện nghiệp. Nếu như không tu thập thiện, phần trước đều là rỗng tuếch, đều là khẩu hiệu trống không mà thôi, nhất định phải thực hiện. Thực hiện chính là phải tu thập thiện. Nhưng thập thiện không chỉ có Phật nói, mà tất cả tôn giáo đều nói, nhà Nho cũng nói. Từ đó cho thấy, thập thiện là môn học chung của thánh nhân thế xuất thế gian dạy học. Chúng ta phải nghiêm túc tu học, đặt nền tảng cho pháp xuất thế gian, dứt khoát không được phép lơ là.

Tốt rồi, hôm nay thời gian đã hết. A Di Đà Phật!

Người giảng: Lão Pháp Sư Tịnh Không

Giảng tại: Tịnh Tông Học Hội Singapore

Thời gian: năm 2001

Cẩn dịch: Viên Đạt cư sĩ, Vọng Tây cư sĩ

Biên tập: Phật tử Diệu Hương, Phật tử Diệu Hiền